

Årsrapport
2019

INNHOOLD

Dette er Standard Norge	3
Styre og representantskap	4
Organisasjon	5
Nøkkeltall	6
Årsberetning 2019	7
Resultatregnskap	15
Balanse per 31. desember	16
Kontantstrømoppstilling	18
Noter til regnskapet	19
Revisors beretning	32

DETTE ER STANDARD NORGE

- Standard Norge er en uavhengig medlemsorganisasjon, som drives etter prinsippet om non-profit ved at alle inntekter tilbakeføres til aktivt standardiseringsarbeid.
- Medlemskap i Standard Norge er åpent for bedrifter, organisasjoner, myndigheter og andre.
- Standard Norge har enerett på å utgi Norsk Standard.
- Standard Norge eier 80 % av Standard Online AS, som er standardiseringens salgs- og markedsføringsselskap.
- Standard Norge eier 81,5 % av Standards Digital AS, som er standardiseringens IT-selskap.
- Standard Norge er medlem av og representerer Norge i den internasjonale standardiseringsorganisasjonen ISO og i den europeiske standardiseringsorganisasjonen CEN.
- Standard Norge startet virksomheten i 2003, men har røtter tilbake til 1923.

STYRE OG REPRESENTANTSKAP

Ved utgangen av 2019 hadde styret følgende sammensetting:

Styreleder

Øivind Christoffersen

Nestleder

Knut Thorvaldsen, viseadministrerende direktør, Norsk olje og gass

Styremedlemmer

Jon Sandnes, adm. direktør, Byggenæringens Landsforening

Sofie Nystrøm, avdelingsdirektør, Forsvaret

Asta Stenhagen, konserndirektør, Legal and Risk, EVRY

Guttorm Brattebø, seksjonsoverlege, Haukeland Universitetssykehus og professor, Universitetet i Bergen

Øyvind Rongevær, utredningsleder, LO

Vivian Meløysund, prosjektleder, ansattes representant

Kari Borgos, prosjektleder, ansattes representant

Representantskapet

Ingebjørg Harto, direktør, NHO (ordfører)

Randi Flesland (varaordfører)

Valgkomiteen

Sven Christian Ulvatne, adm. direktør, Backe Entreprenør Holding AS (leder)

Aud Nistov, fagsjef, Norsk olje og gass

Randi Flesland

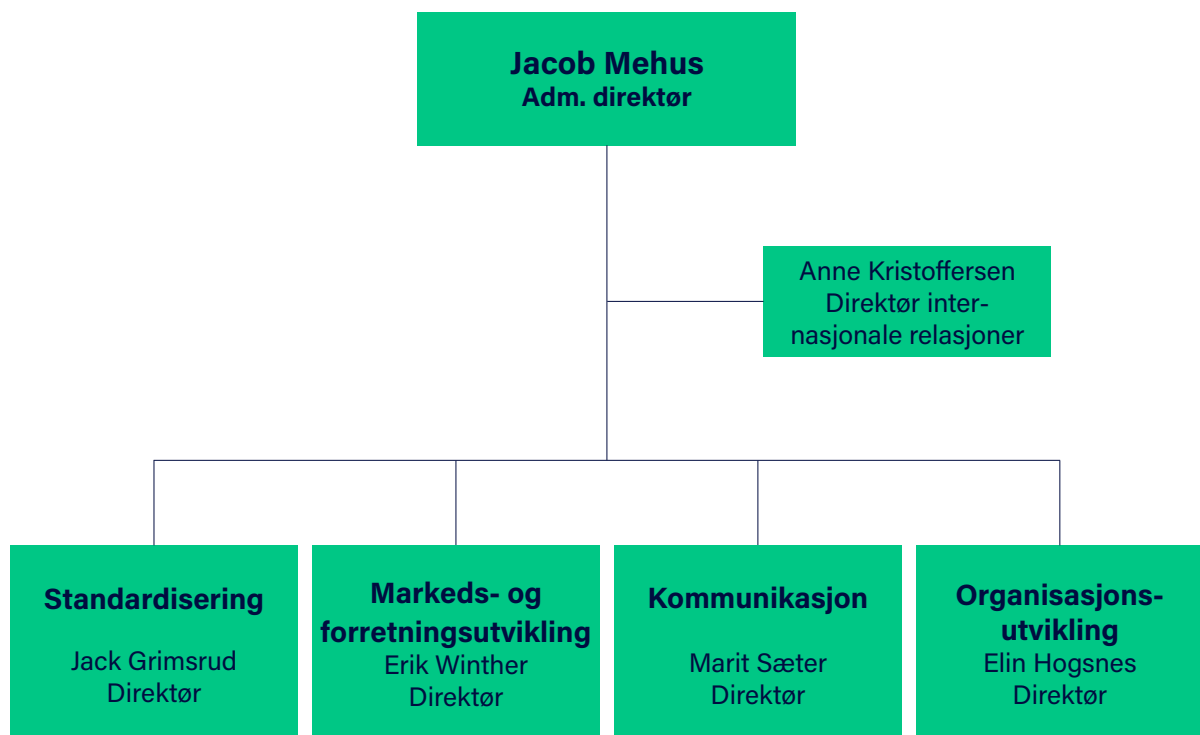
Sektorstyrer og fagråd

Den faglige aktiviteten på fire områder koordineres gjennom henholdsvis Sektorstyre Bygg, anlegg og eiendom (BAE), Sektorstyre Petroleum, Sektorstyre IKT og Sektorstyre Helse og omsorg. Sektorstyrene har bred representasjon fra de respektive næringene. Dette bidrar til å sikre en god forankring på arbeidet. Ved utgangen av 2019 var Øivind Rooth, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK), leder av Sektorstyre BAE, Per-Arne Røstasand, Equinor, leder av Sektorstyre Petroleum, Vigdis Sværen, NELFO, leder av Sektorstyre IKT og Steinar Olsen, Helsedirektoratet, leder av Sektorstyre Helse og omsorg.

I tillegg til sektorstyrene har Standard Norge også et Fagråd for forbrukersaker. Fagrådet gir råd knyttet til prioriteringer og samordning av synspunkter innenfor sitt fagområde. Audun Skeidsvoll fra Forbrukerrådet var leder av fagrådet i 2019.

ORGANISASJON

Ved utgangen av 2019 hadde Standard Norge 70 medarbeidere. 69 av disse var fast ansatt, mens en var innleid på engasjement. Av de ansatte var det 52 % kvinner. Til sammen utgjorde arbeidsinnsatsen 68,7 årsverk* i 2019.

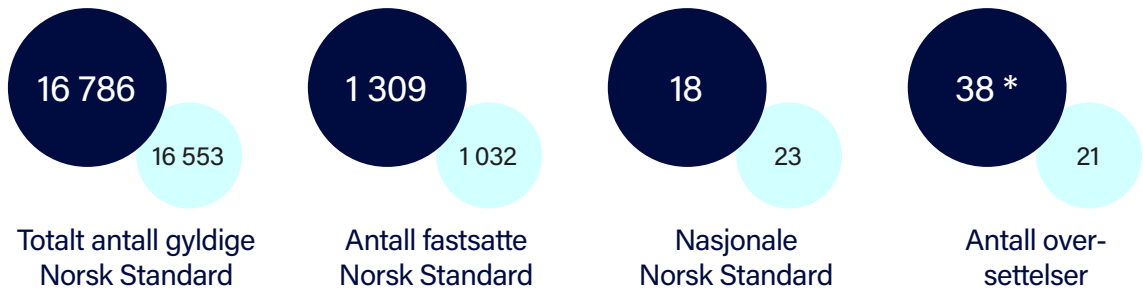
Organisasjonskart

* Antall årsverk er beregnet på grunnlag av hele året og inkluderer også de som har sluttet og begynt i løpet av 2019.

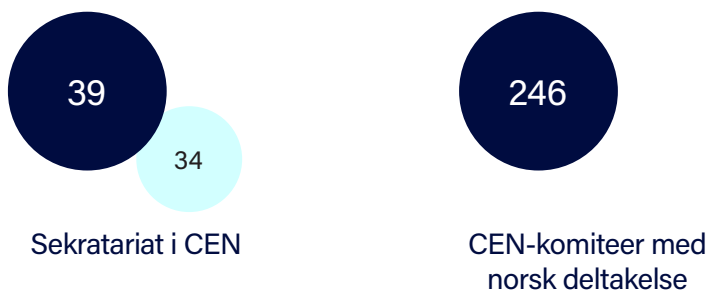
NØKKELTALL 2019

Tall i de mørke sirklene gjelder for 2019, mens de i lyse sirklere er tilsvarende tall for 2018.

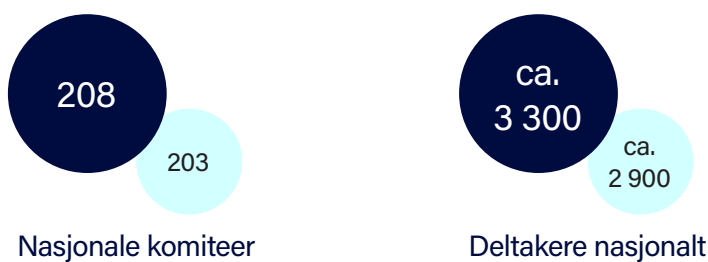
Standarder

Norsk engasjement

Nasjonal aktivitet

* 36 oversettelser til norsk og to fra norsk til engelsk

ÅRSBERETNING 2019

Standard Norge er en uavhengig medlemsorganisasjon som utarbeider og publiserer standarder til bruk på de fleste områder i samfunnet. Virksomheten skal bidra til økt verdiskapning og et tryggere, enklere og mer bærekraftig samfunns- og næringsliv. Standard Norge finansierer virksomheten gjennom royalty fra salg av standarder, statstilskudd fra Nærings- og fiskeridepartementet og prosjektinntekter fra offentlige og private virksomheter.

Standardisering innebærer utarbeiding av krav og spesifikasjoner for varer, tjenester og prosesser. Bruk av standarder bidrar til mer effektiv og bærekraftig utnyttelse av samfunnets ressurser. Standarder reduserer handelshindringer og sikrer at varer og tjenester har tilsiktet kvalitet og egenskaper i samsvar med krav fra marked og myndigheter.

Utarbeidelse av standarder skjer både nasjonalt og i de internasjonale standardiseringsorganisasjonene CEN (europeisk) og ISO (globalt), der Standard Norge er det norske medlemmet. Standarder utarbeides etter behov i samfunnet. Målgruppen er næringsliv, myndigheter, forbrukere, arbeidstakere, forskning/utdanning og ulike interesseorganisasjoner. Norge deltar aktivt i de delene av det internasjonale arbeidet som norske interessenter prioriterer og engasjerer seg i. Verdien av deltakernes innsats overstiger

på årsbasis Standard Norges samlede inntekter. Standard Norges aktive engasjement i styrende organer i CEN og ISO sikrer norsk innflytelse på utviklingen av disse organisasjonene og at det utvikles standarder i overensstemmelse med våre nasjonale behov.

Standard Norge tilfredsstillter kravene som er gitt i forordningen om standardisering, Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 1025/2012. Dette innebærer åpenhet og tilgjengelighet rundt standardiseringsprosessene og at de gjennomføres i henhold til anerkjente prosedyrer som sikrer deltakelse og involvering fra alle interessenter.

Standard Norge eier 80 % av aksjene i datterselskapet Standard Online AS, som markedsfører og selger standarder og andre publikasjoner. I tillegg eier Standard Norge 81,5 % av aksjene i Standards Digital AS som utvikler digitale tjenester for standardiseringen. Standard Norge og datterselskaper har kontorer i Oslo og i Riga.

Hovedpunkter 2019

Bruken av standarder og behovet for standardisering øker både innenfor tradisjonelle bruksområder og på nye områder som følge av både den teknologiske utviklingen og globalisering av verdenshandelen. Dette stiller krav til omstilling

og kompetanseutvikling. Disse utfordringene er adressert i den nye strategien for konsernet Standard Norge (Standard Norge, Standard Online AS og Standards Digital AS), som gjelder fra 2019.

Strategien er drevet av et sterkt ønske om å levere økt verdi til kundene. Konsernet skal være en totalleverandør for nåværende og framtidige behov innenfor standardisering gjennom å levere flere og bedre varer og tjenester til mangfoldet i norsk samfunns- og næringsliv. Konsernet er i forkant av utviklingen på digitalisering og kompetanse, og de tre virksomhetene engasjerer og jobber sammen på smarte måter som sørger for å skape økt kunde-verdi.

Strategi

For iverksettelse av konsernstrategien er det utviklet en rekke handlingsplaner innenfor ulike tiltaksområder. Det er blant annet utarbeidet en produkt- og tjenestestrategi. Hensikten er å sette i stand konsernet til å nå sine ambisjoner om å være en totalleverandør innenfor standardisering, som leverer økt kunde-verdi for alle våre interessenter. Det er også utviklet en ny visuell profil for konsernet som skal underbygge den nye konsernstrategien. Profilen vil bli tatt i bruk i løpet av første kvartal 2020. Ambisjonene i konsernstrategien innebærer en betydelig vekst i antall ansatte. Det er derfor behov for større arbeidslokaler og bedre møtefasiliteter. Ombygging av nåværende lokaler, eventuelt flytting til andre lokaler i området er vurdert. I mars 2020 tegnet Standard Norge kontrakt om flytting til lokaler i Lilleakerveien 2.

Internasjonalt

Standard Norges adm. direktør er medlem av CENs styre, og i 2019 ble han også valgt som én av CENs tre visepresidenter,

CENs Vice president Finance. Rollen innebærer en sterkere involvering i europeisk standardisering på høyeste strategiske nivå. I ISO er vi valgt som medlem i ISOs tekniske styre.

Den europeiske standardiseringsmodellen er blitt utfordret de siste årene. En rettsavgjørelse fra EU-domstolen gjør at det stilles spørsmål ved standardenes legale status. Dette har blant annet medført at ferdigstillingen av harmoniserte standarder ikke går som forutsatt. Europeisk og norsk næringsliv er bekymret for utviklingen innenfor europeisk standardisering. De ønsker ikke en utvikling der standarder blir mer som en del av regelverket.

Standard Norge har, i henholdsvis CEN/ISO, ansvaret for 13/11 tekniske komiteer, 26/30 arbeidsgrupper og 3/0 workshop agreements. Dette er omtrent på samme nivå som tidligere år.

Digitalisering

For å understreke viktigheten av digitalisering for utvikling, salg og bruk av standarder er det utviklet en digitaliseringsstrategi som gir retningen for digitalisering av varer, tjenester og systemer. Digitaliseringsstrategien inngår i den nye konsernstrategien. Standard Norge har igangsatt flere viktige utviklingsprosjekter for å i større grad automatisere produksjon og håndtering av standarder, og samtidig kunne møte markedets forventninger om å i økende grad bruke standarder integrert i sine forretningsprosesser. Konsernet er derfor blant de ledende standardiseringsorganisasjoner i verden innenfor dette området. Standard Norge arbeider aktivt i grupper i CEN og ISO og med andre standardiseringsorganisasjoner om felles digitale systemer og løsninger. Den digitale satsingen er viktig, og den tilegnede kunnskapen og

kompetansen brukes til å være i forkant av utviklingen.

Mangfold

Standard Norge har underskrevet en FN-deklarasjon om kjønnsbalanse i standarder og standardisering. Likestilling mellom kjønnene er et av bærekraftsmålene og ved å hensynta kjønn i standardutviklingsprosessen gjennom å adressere kvinners og jenters spesifikke behov sikrer vi at standarder ivaretar nåværende og framtidige utfordringer, og er relevante for alle. Det er etablert en handlingsplan for arbeidet for å sikre at ulike tiltak gjennomføres.

En annen viktig satsing i 2019 har vært arbeidet med å engasjere flere unge menn- esker i standarder og standardisering. På nettsidene våre ser vi at den største andelen besøkende er i aldersgruppen 25 til 34 år (nesten 30 %). Vi har inngått

et samarbeid med Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner som blant annet har resultert i den første ungdomsrepresentanten i standardiseringskomiteen for sirkulær økonomi. Vi har gjennomført en «employer branding»-kampanje for å få flere unge interessert i Standard Norge, noe som har resultert i at besøket på våre nettsider har økt med 300 % i kampanjeperioden. Det har også bidratt til rekordstor interesse for våre utlyste stillinger og at vi har gjort gode rekrutteringer.

Produksjon av standarder

Det ble totalt utgitt 1309 norske standarder i 2019. 18 standarder er utviklet nasjonalt. Det ble utgitt åtte reviderte NORSOK-standarder.

Fordelingen av standardproduksjonen per næringsområde er vist i figur 1.

Figur 1: Utgitte norske standarder i 2019 fordelt på næringsområde

Salgsutvikling

Salget av standarder har økt også i 2019. Økningen er først og fremst innenfor abonnement på standarder på web (digitale abonnementer). Det har også vært en økning i inntektene fra kursvirksomhet/rådgiving, og denne er mest knyttet til rådgivingstjenesten innenfor standarder for ledelsessystemer som ble startet opp som en «pilot» i 2019.

Arrangementer

Arrangementene bidrar til større synlighet og styrket posisjon for Standard Norge ved at vi knytter til oss nye kunder og interessenter. Vi rekrutterer blant annet nye komitémedlemmer, får nye abonnenter til nyhetsbrev, får flere besøkende til nettsidene våre og flere følgere og større engasjement i sosiale medier. Standard Norge gjennomførte 26 arrangementer i fjor. Av disse var 12 frokostmøter i serien Standard Morgen med til sammen 730 påmeldte. Dette er ny rekord med gjennomsnittlig 61 påmeldte pr. frokostmøte. Andelen nye kunder og interessenter av Standard Norge blant disse var på hele 71 %, noe som understreker hvor viktig arrangementene er for å øke forståelsen for standarders betydning blant relevante aktører. De tre mest besøkte frokostmøtene var

- BIM – vi digitaliserer byggenæringen
- Kan standarder bedre samfunnssikkerhet og beredskap - har vi noe å lære av andre?
- Revidert Norsk Standard for lydklasser

Standard Norge deltok på Arendalsuka. Der prioriterte vi temaene mangfoldsledelse, sirkulærøkonomi og smarte samfunn. Utover verdien arrangementene har der og da, har de en stor verdi knyttet til omdømme- og relasjonsbygging, rekruttering av nye komitémedlemmer og lang-siktig samarbeid med viktige aktører.

Styrets arbeid

Styret har hatt fem styremøter i 2019. Styret har lagt vekt på god økonomistyring og at Standard Norge skal være en effektiv og profesjonell standardiseringsorganisasjon til det beste for medlemmer og interessenter. Styret har fulgt opp arbeidet med etablering av handlingsplaner som skal understøtte den nye konsernstrategien. Ett av styremøtene ble gjennomført som et besøk i ISO i Genève. ISO, rollen til internasjonale standarder i global handel, digitalisering og FNs bærekraftsmål var temaer som da ble diskutert.

Styret har hatt en god dialog med NEK om videreutvikling av samarbeidet. Det har vært jevnlig møter mellom de respektive styrelederne og adm. direktørene om samarbeid rundt konkrete aktiviteter. Arbeidet fortsetter i 2020.

Styret har videre vært opptatt av samarbeidet med Nærings- og fiskeridepartementet. Støtten fra departementet er et viktig bidrag til å fremme standardiseringsarbeidet som skal bidra til økt konkurransekraft og verdiskapning i norsk næringsliv.

Standarder tas i bruk på stadig flere viktige områder i samfunnet. I mange tilfeller kan også standarder erstatte forskrifter, eller forskrifter vise til standarder. For at ikke standardisering skal representere et demokratisk underskudd er det derfor viktig at alle interessentene deltar i relevant standardiseringsarbeid. Styret er opptatt av å sikre deltakelsen fra partene i arbeidslivet gjennom eksempelvis reise- støtteordninger.

Standard Norge har et risikostyringssystem for oppfølging av de kritiske delene av virksomheten i henhold til kravene i NS-EN ISO 9001 (kvalitetsledelse) og NS-EN ISO 14001 (miljøledelse). Styret følger opp risikovurderingen og de tiltak som iverksettes for å minske risikoen.

Fortsatt drift

Standard Norge har ikke økonomisk erverv som formål. Det anses likevel som avgjørende at virksomheten har en sunn økonomi og en tilfredsstillende soliditet. Styret konstaterer at så er tilfelle.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

Framtidig utvikling

Styret baserer virksomheten på Standard Norges nye konsernstrategi som gjelder for perioden 2019-2023. Dette er en vekststrategi som skal gi økt kunde verdi, og

ambisjonene er å nå strategiske hovedmål innenfor fire ulike kategorier: «kunde, marked og interessenter», «interne prosesser», «ressurser» og «økonomi». Styret vil følge opp gjennomføringen av en rekke handlingsplaner for å nå ambisjonene i strategien. Det er viktig at økonomien er robust nok til å håndtere nødvendige investeringer for å gjennomføre framtidig utviklingsbehov. Egenkapitalen i Standard Norge må derfor være tilstrekkelig til å sikre framtidig drift. Nye digitale løsninger krever standarder for å sikre interoperabilitet, effektivitet og sikkerhet. Styret er opptatt av å sikre Norges digitale posisjon gjennom bruk av standarder. Dette vil kunne styrke norske virksomheters konkurransevne og sikre samfunnsinteressene.

98 % av standardene utarbeides i internasjonale standardiseringsorganisasjoner. Styret er derfor opptatt av Standard Norges rolle og ambisjonsnivå i internasjonal standardisering. I europeisk politikk er bruk av standarder viktig både i kommisjonens arbeid med indre markedsstrategi og i arbeidet med digitalisering. Viktigheten av internasjonalt standardiseringsarbeid understrekes også gjennom posisjonen Standard Norges adm. direktør har som CENs Vice President Finance for de neste årene.

Utvikling og bruk av standarder som supplement til regelverk er viktig i årene

framover. På enkelte områder er tendensen at myndigheter velger å lage egne standarder, for eksempel innenfor helse og omsorg, hvor enkelte myndighetsaktører i stor grad ønsker å utvikle egne bransjestandarder nasjonalt og regionalt. En slik utvikling gjør det vanskeligere å eksportere norsk innovasjon og norske varer og tjenester innenfor dette området. Styret ser behovet for å få styrket legitimitet og posisjon for at sektoren selv skal ta initiativ til standardiseringsarbeid gjennom Standard Norge.

Styret er også opptatt av at Standard Norge kan tilby raskere prosesser for utvikling av standardleveranser for å imøtekomme behov markedet har. Dette gjelder særlig innenfor ny teknologiutvikling.

Samarbeidet mellom de nordiske landene, Nederland og Østerrike er fortsatt viktig og omfatter policysaker og produkt-, tjeneste- og systemutvikling. Konvertering av europeiske standarder til XML-format har hatt høy prioritet. Prosjektet ble fullført i 2019, og på slutten av året ble det gjort en avtale med CEN om kjøp av mesteparten av de konverterte standardene som dermed blir tilgjengelig for alle CEN-medlemmer. De syv landene har identifisert en rekke nye mulige samarbeidsprosjekter knyttet til digitalisering. Med en kostnads- og risikodeling mellom landene kan prosjektene gjennomføres raskere og med betydelig lavere kostnader og risiko. Ved å være tidlig ute med denne utviklingen får Standard Norge en mulighet til å tilby tjenester rundt bruk av standarder før mange av de andre europeiske standardiseringsorganisasjonene, og det gir dermed en styrket posisjon i markedet.

Redegjørelse for årsregnskapet

Omsetningen i Standard Norge økte fra

141,1 mill. kroner i 2018 til 143,1 mill. kroner i 2019. Tilsvarende tall for konsernet var henholdsvis 218,9 mill. kroner og 227,5 mill. kroner, som tilsvarer en vekst på 3,9 %. Resultatet fra driften i Standard Norge ble i 2019 et underskudd på 2,0 mill. kroner mot et overskudd på 4,2 mill. kroner i 2018, mens konsernet fikk et driftsoverskudd på 7,7 mill. kroner i 2019 mot 10,7 mill. kroner i 2018. Resultatnedgangen skyldes primært et aktuarielt tap vedrørende ytelsespensjon hvor forpliktelsen har vært estimert for lavt siden 2015. Netto finansresultat er positivt med 1,4 mill. kroner for Standard Norge og 1,5 mill. kroner for konsernet. Årsresultatet for Standard Norge gikk ned fra 4,6 mill. kroner i 2018 til minus 0,6 mill. kroner i 2019. Konsernet fikk et årsresultat på 7,6 mill. kroner i 2019, mot 10,2 mill. kroner i 2018.

I løpet av 2019 er det gjennomført balanseførte investeringer i Standard Norge på 0,3 mill. kroner. I konsernet er det gjennomført balanseførte investeringer på 11,3 mill. kroner.

Samlet kontantstrøm fra driften i Standard Norge var 9,9 mill. kroner og fra investeringer -2,6 mill. kroner. Likviditetsbeholdning per 31. desember 2019 er 47,3 mill. kroner. For konsernet var kontantstrøm fra driften 19,9 mill. kroner. Konsernet brukte 11,3 mill. kroner på investeringer i 2019. Likviditetsbeholdningen i konsernet var 62,0 mill. kroner per 31. desember 2019.

Verken Standard Norge eller konsernet har rentebærende gjeld ved utgangen av 2019. Likviditeten utgjør 65 % av totalkapitalen i Standard Norge per 31. desember 2019 og 52 % i konsernet.

Totalkapitalen i Standard Norge var ved utgangen av året 73,2 mill. kroner sammenlignet med 69,7 mill. kroner ved utgan-

gen av 2018. I konsernet var totalkapitalen 118,4 mill. kroner 31. desember 2019 mot 105,3 mill. kroner per desember 2018. Organisasjonens egenkapital er 37,1 mill. kroner per 31. desember 2019 mot 37,7 mill. kroner foregående år. Egenkapitalandelen er 50,6 % mot 54,0 % i 2018. Egenkapitalen i konsernet er 70,8 mill. kroner og tilsvarer en egenkapitalandel på 59,8 % mot 59,9 % i 2018.

Finansiell risiko

Standard Norge har etablert styrings-systemer som generelt reduserer risikoen virksomheten kan være eksponert for.

Statstilskuddet fra Nærings- og fiskeridepartementet utgjør ca. 23 % av driftsinntektene i Standard Norge og 14 % i konsernet. Dette viser at aktivitetsnivået i betydelig grad er avhengig av tilskuddets størrelse i årene framover.

Standard Norges plassering av midler hos forvalter har en relativt lav risikoeksponering og ga positiv avkastning på 5,1 % i 2019. Utover dette har ikke Standard Norge eiendeler eller gjeld som medfører finansiell risiko.

Valutarisiko

Virksomheten har begrenset valutaeksponering. Dette gjelder kun betaling av medlemskapsavgifter til CEN og ISO.

Kredittrisiko

Risiko for tap på fordringer er vurdert som lav. Dette henger sammen med at en stor

andel av inntektene kommer fra offentlige etater og at datterselskapet Standard Online AS i stor grad selger produktene til medlemsorganisasjoner og andre veletablerte kunder.

Likviditetsrisiko

Standard Norge dekker sitt behov for driftskapital med egne omløpsmidler.

Arbeidsmiljø

Det totale sykefraværet i Standard Norge var 3,2 % i 2019, hvorav fravær utover 16 dager utgjorde 2,0 %. Sykefraværet tidligere år har variert mellom 2,6 % og 7,4 %. Eventuelle tiltak rettet mot arbeidsrelatert sykefravær følges opp kontinuerlig av både administrasjonen og styret.

Standard Norge har bedriftslegeordning, verneombud og et aktivt arbeidsmiljøutvalg. Det er godt samarbeid med de ansatte for å avdekke og realisere muligheter for et enda bedre arbeidsmiljø. Årlig gjennomføres det vernerunde, arbeidsmiljøundersøkelse og ved behov også fysioterapeutundersøkelse. Eksempelvis er det tilbud om «jobbstrekk» og yoga for alle ansatte. Oppfølging av disse bidrar til å redusere uheldige miljøbelastninger på den enkelte og gir dermed økt trivsel.

Standard Norge er opptatt av likestilling. Kvinner utgjør 44 % av styret, 50 % av ledergruppen og 52 % av fast ansatte. Det er utviklet gode holdninger blant de ansatte og diskriminering oppleves ikke som noe problem.

Forskning og utvikling

Standard Norge deltar som partner i forskningsprosjekter nasjonalt og internasjonalt der dette er relevant. Representanter fra forskningsmiljøene deltar i standardiseringsarbeidet. Det pågår prosjekter for utvikling av effektive IT-løsninger både internt og for kunder.

Ytre miljø

Standard Norge driver kontorvirksomhet i leide lokaler og har ingen spesielle utslipp av miljømessig art. I det daglige arbeidet er Standard Norge opptatt av tiltak som har positiv innvirkning på miljø og klima. Standard Norge arbeider blant annet spesifikt med å synliggjøre hvordan standarder bidrar til å oppfylle bærekraftsmålene. Krav av miljømessig art blir spes-

ielt tatt hensyn til i nye lokaler. Standard Norge er sertifisert i henhold til kravene i miljøstyringssystemet NS-EN ISO 14001. Standardene som Standard Norge er med å utvikle og utgi, gir betydelige bidrag for å hjelpe næringslivet og samfunnet generelt til å oppnå bedre ressursutnyttelse og miljø.

Årsresultat og disponering

Standard Norges virksomhet ga i 2019 et resultat på -615 956 kroner. Konsernets årsresultat var på 7 636 268 kroner. Styret forslår følgende disponering av årsresultatet for Standard Norge:

Annen egenkapital	kr -615 953
<hr/> Totalt disponert	kr -615 953

Oslo, 21. april 2020
i styret for Standard Norge

(sign. elektronisk)
Øivind
Christoffersen
styreleder

(sign. elektronisk)
Knut Thorvaldsen
nestleder

(sign. elektronisk)
Guttorm Brattebø

(sign. elektronisk)
Øyvind Rongevær

(sign. elektronisk)
Asta Stenhagen

(sign. elektronisk)
Jon Sandnes

(sign. elektronisk)
Sofie Nystrøm

(sign. elektronisk)
Vivian Meløysund

(sign. elektronisk)
Kari Borgos

(sign. elektronisk)
Jacob Mehus
Adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

MOR				KONSERN	
2018	2019		Note	2019	2018
DRIFTSINNEKTER					
68 060 254	70 457 323	Salgsinntekter	2	156 341 842	147 382 165
32 000 000	32 948 000	Statstilskudd	2	32 948 000	32 000 000
41 035 579	39 734 816	Prosjektinntekter	2	38 192 169	39 529 575
141 095 832	143 140 138	SUM DRIFTSINNEKTER		227 482 011	218 911 740
DRIFTSKOSTNADER					
18 036 799	16 317 958	Varekostnader		56 624 279	64 907 265
75 940 565	86 335 570	Lønnskostnader m.m.	6, 7	117 250 002	103 543 172
2 934 637	3 059 882	Ordinære avskrivinger	3	5 640 183	5 256 899
40 012 448	39 461 561	Andre driftskostnader	3, 6	40 269 846	34 478 760
136 924 448	145 174 970	SUM DRIFTSKOSTNADER		219 784 310	208 186 096
4 171 384	-2 034 832	DRIFTSRESULTAT		7 697 701	10 725 644
482 084	830 051	Renteinntekter		1 309 398	783 514
69 701	639 855	Andre finansinntekter	10	639 855	84 565
1 500	3 736	Rentekostnader		299 517	363 323
81 657	47 290	Andre finanskostnader	10	116 105	86 441
468 628	1 418 880	FINANSRESULTAT		1 533 631	418 315
4 640 011	-615 953	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		9 231 332	11 143 959
-	-	Skattekostnad	11	1 595 064	905 270
4 640 011	-615 953	ÅRSRESULTAT		7 636 268	10 238 689
OVERFØRINGER					
4 640 011	-615 953	Overført til/(fra) annen egenkapital		5 880 850	9 065 723
-	-	Overført til/(fra) minoritetsinteresse		1 755 417	1 172 966
4 640 011	-615 953	SUM OVERFØRINGER		7 636 268	10 238 689

BALANSE PER 31. DESEMBER

MOR		KONSERN			
2018	2019	EIENDELER	Note	2019	2018
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
2 444 903	0	Programvare	3	28 862 851	22 548 863
-	-	Utsatt skattefordel	11	1 665 414	1 020 419
2 444 903	0	Sum immaterielle eiendeler		30 528 265	23 569 282
Driftsmidler					
1 569 490	1 241 838	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	1 598 384	2 239 618
1 569 490	1241 838	Sum driftsmidler		1 598 384	2 239 618
Finansielle anleggsmidler					
0	2 268 000	Lån i foretak i samme konsern			
2 644 500	2 644 500	Aksjer i datterselskap	4	-	-
2 644 500	4 912 500	Sum finansielle anleggsmidler		-	-
6 658 893	6 154 338	SUM anleggsmidler		32 126 649	25 808 900
Omløpsmidler					
-	-	Varelager	13	180 865	205 087
Fordringer					
11 316 498	7 000 931	Kundefordringer	9	8 514 008	10 588 160
1 217 923	1 663 223	Andre kortsiktige fordringer	7, 11, 14	4 421 415	5 136 981
12 534 421	8 664 154	Sum fordringer		12 935 423	15 725 141
Finansielle omløpsmidler					
10 578 147	11 119 066	Korsiktede finansplasseringer	10	11 119 066	10 578 147
10 578 147	11 119 066	Sum finansielle omløpsmidler		11 119 066	10 578 147
39 947 791	47 299 419	Bankinnskudd, kontanter	5	62 060 261	53 039 898
63 060 359	67 082 639	SUM omløpsmidler		86 295 615	79 548 273
69 719 251	73 236 977	SUM EIENDELER		118 422 264	105 357 173

MOR		KONSERN			
2018	2019	EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2019	2018
Egenkapital					
Opptjent egenkapital					
37 669 025	37 053 074	Annen egenkapital	8	63 346 350	57 465 497
-	-	Minoritetsinteresser	8	7 426 575	5 671 158
37 669 025	37 053 074	SUM egenkapital		70 772 926	63 136 655
Gjeld					
Avsetning forpliktelser					
9 879 023	12 726 001	Pensjonsforpliktelser	7	12 726 001	9 879 023
9 879 023	12 726 001	Sum avsetning forpliktelser		12 726 001	9 879 023
Øvrig langsiktig gjeld					
0	0	Øvrig langsiktig gjeld		432 000	0
0	0	Sum øvrig langsiktig gjeld		432 000	0
Kortsiktig gjeld					
4 249 221	6 080 946	Leverandørgjeld		8 248 580	7 146 220
-	-	Betalbar skatt	11	-	-
5 704 233	6 778 665	Skyldige off. avgifter	5	9 522 277	7 970 688
12 217 751	10 598 291	Annen kortsiktig gjeld	12	16 720 481	17 224 588
22 171 205	23 457 902	Sum kortsiktig gjeld		34 491 338	32 341 496
32 050 228	36 183 903	SUM gjeld		47 649 339	42 220 519
69 719 251	73 236 977	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		118 422 264	105 357 173

Oslo, 21. april 2020
i styret for Standard Norge

(sign. elektronisk)
Øivind
Christoffersen
styreleder

(sign. elektronisk)
Knut Thorvaldsen
nestleder

(sign. elektronisk)
Guttorm Brattebø
styremedlem

(sign. elektronisk)
Øyvind Rongevær
styremedlem

(sign. elektronisk)
Asta Stenhagen
styremedlem

(sign. elektronisk)
Jon Sandnes
styremedlem

(sign. elektronisk)
Sofie Nystrøm
styremedlem

(sign. elektronisk)
Vivian Meløysund
styremedlem

(sign. elektronisk)
Kari Borgos
styremedlem

(sign. elektronisk)
Jacob Mehus
adm. direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

MOR			KONSERN	
2018	2019		2019	2018
Kontantstrømmer fra drift				
4 640 011	-615 951	Resultat før skattekostnad	9 231 332	11 143 959
-	-	Periodens betalte skatt	-1 058 922	-943 263
2 934 637	3 059 882	Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	5 640 184	5 256 899
-	-	Endring varelager	24 222	76 215
-2 256 989	4 315 567	Endring i kundefordringer	2 074 152	-4 195 346
29 251	-540 919	Endring markedsbasert verdipapirportefølje	-540 919	29 251
-3 358 770	1 831 725	Endring leverandørgjeld	1 102 360	-1 930 493
-1 243 027	-990 327	Endring i andre tidsavgrensingsposter	581 915	-1 504 449
545 201	2 846 979	Forskjellen mellom kostnadsført og betalt pensjon	2 846 979	545 201
1 290 313	9 906 955	Netto kontantstrømmer fra drift	19 901 303	8 477 974
Kontantstrømmer fra investeringer				
-1 043 060	-287 327	Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler og immaterielle eiendeler	-11 312 940	-8 293 012
-	-2 268 000	Utbetalinger av lån til datterselskap	-	-
-1 043 060	-2 555 327	Netto kontantstrømmer fra investeringer	-11 312 940	-8 293 012
Kontantstrømmer fra finansiering				
-	-	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	432 000	-
7 500	-	Innbetaling fra minoritet i konsern	-	7 500
7 500	-	Netto kontantstrømmer fra finansiering	432 000	7 500
254 753	7 351 628	Netto kontantstrøm	9 020 363	192 462
39 693 038	39 947 791	Kontanter og kontantekvivalenter 1. jan.	53 039 898	52 847 436
39 947 791	47 299 419	Kontanter og kontantekvivalenter 31. des.	62 060 261	53 039 898

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2019

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og norske regnskapsstandarder. Organisasjonens regnskapsår følger kalenderåret og balansen er per 31. desember. Alle beløp er i norske kroner.

Konsern

Konsernregnskapet inkluderer Standard Norge og selskaper som Standard Norge har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital.

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld balanseføres som good-

will. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observerert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede økonomiske levetid.

Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av renteendringer.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere renteendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs. Kursgevinster og kurs-tap knyttet til varesalg og varekjøp i utenlandsk valuta klassifiseres som driftsinntekter og vareforbruk.

Driftsinntekter

Vederlag for salg av standarder og kurs inntektsføres i den periode leveransen finner sted. Standard Norges royalty fra datterselskap inntektsføres i samme periode som datterselskapet rapporterer salget. Statsstøtte inntektsføres i det kalenderår bevilgningen gjelder. Eksterne tilskudd til utvikling av standarder inntektsføres når utviklingsarbeidet finner sted. Mottatt tilskudd som ikke er opptjent inngår blant annen kortsiktig gjeld.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende og inngår blant andre driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved vår anskaffelse av driftsmidlet. Innredning i leide lokaler balanseføres og avskrives over leiekontraktens løpetid.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til enheten (finansiell leasing), balanseføres under bygninger, maskiner, inventar o.l. og medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdien av minimumsleien. Driftsmidlet avskrives over antatt økonomisk levetid, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. Operasjonelle leieavtaler kostnadsføres løpende.

Aksjer og andeler i datterselskaper

Aksjer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når morselskapet tilfører datterselskapet

økt egenkapital ved kapitalutvidelse. Kostprisen reduseres når mottatt utbytte fra datterselskapet overstiger vår andel av opptjent egenkapital i selskapet etter kjøpet.

Aksjer i andre selskaper (omløpsaksjer)

Aksjer og andre finansielle instrumenter som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Virkelig verdi er børskurs eller tilsvarende observerbar markedsverdi. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er estimert salgsverdi etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget (netto salgsverdi). For tilvirkede varer medtas en forholdsmessig andel av direkte og indirekte variable og faste tilvirkningskostnader (basert på normal kapasitet).

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke påregnelig tapsrisiko.

Gjeld

Gjeld balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Skatter

Standard Norge er en allmenntilgjengelig medlemsorganisasjon og er ikke skattepliktig. Datterselskapene er imidlertid skattepliktige. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel for datterselskapene. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, og på grunnlag av eventuelt ligningsmessig underskudd ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller

som reverserer eller kan reversere i samme periode, utlignes. Utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og på underskudd til fremføring, balanseføres i den grad skattefordelen antas å kunne utnyttes gjennom fremtidige skattepliktige overskudd. Utsatt skatt og utsatt skattefordel som kan balanseføres, er oppført netto i balansen.

Pensjoner

Selskapet har en kollektiv innskuddsbasert pensjonsordning. Hertil er det gitt ytelsesbaserte pensjonsløfter til et fåtall ansatte som er finansiert over drift. Note 7 spesifiserer ordningene.

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ved ytelsesplaner har selskapet det økonomiske ansvaret for at de ansatte får de avtalte ytelsene, som beregnes ut fra forventet sluttlønn. Nåverdien av de definerte ytelsene på balansetidspunktet fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidlene balanseføres som en forpliktelse ved ytelsesplanen. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Økonomiske forutsetninger benyttet for å beregne pensjonskostnad og pensjonsmidler bygger på veiledninger utgitt av Norsk Regnskaps-Stiftelse.

Arbeidsgiveravgift er beregnet og avsatt på grunnlag av netto faktisk forpliktelse. Estimaterendringer resultatføres i sin helhet den periode estimatendringen oppstår.

Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

Note 2 Driftsinntekter

	Mor		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Salg av standarder	-	-	139 853 343	131 199 208
Salg av kurs	-	-	10 458 095	10 775 000
Royalty fra salg av standarder	62 665 532	58 097 002	-	-
Medlemskontingent	1 617 188	1 630 125	1 617 188	1 630 125
Salg av tjenester	6 174 603	8 333 127	4 413 216	3 777 832
Sum salgsinntekt	70 457 323	68 060 254	156 341 842	147 382 165
Statstilskudd	32 948 000	32 000 000	32 948 000	32 000 000
Eksterne prosjekttilskudd	38 215 169	38 976 334	38 215 169	38 976 333
Annen driftsinntekt	1 519 647	2 059 245	-23 000	553 242
Sum andre driftinntekter	39 734 816	41 035 579	38 192 169	39 529 575
Sum driftsinntekter	143 140 138	141 095 832	227 482 011	218 911 740

Samtlige driftsinntekter skriver seg fra samme forretningsområde (standardisering) og gjelder ytelser levert til det norske markedet.

Note 3 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Mor	Program- vare	Inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2019	19 545 274	3 897 605	23 442 879
Tilgang i perioden	-	287 327	287 327
Avgang i perioden	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.2019	19 545 274	4 184 932	23 730 206
Samlede av- og nedskrivninger 31.12.2019	19 545 274	2 943 094	22 488 368
Bokført verdi 31.12.2019	-	1 241 838	1 241 838
Periodens avskrivninger	2 444 904	614 979	3 059 882
Avskrivningssats	33 %	33 %	
Levetid i år	5 år	3-5 år	

Operasjonell leasing:	2019	2018
Leiekostnader kontormaskiner	93 051	112 949
Leiekostnader transportmidler	118 501	85 108

Konsern	Program- vare	Inventar og maskiner	Innredning leide lokaler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2019	66 311 007	6 213 059	198 100	72 722 166
Tilgang til anskaffelseskost	13 984 338	287 327	-	14 271 665
Refundert fra Skattefunn	-2 958 728	-	-	-2 958 728
Avgang i perioden	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.2019	77 336 617	6 500 386	198 100	84 035 103
Samlede av- og nedskrivninger 31.12.2019	48 473 766	4 992 798	107 304	53 573 868
Bokført verdi 31.12.2019	28 862 851	1 507 588	90 796	30 461 235
Periodens avskrivninger	4 711 623	829 511	99 050	5 640 183
Avskrivningssats	20-33 %	33 %	50 %	
Levetid i år	3-5 år	3 år	2 år	

Leiekostnader:	2019	2018
Leiekostnader kontormaskiner	157 547	182 166
Leiekostnader transportmidler	118 501	85 108
Leiekostnader kontorlokaler	7 626 870	7 132 878

Note 4 Aksjer datterselskap

Mor	Antall aksjer	Eierandel	Aksje- kapital	Pålydende	Bokført verdi
Standard Online AS	2 400	80 %	3 000 000	1 000	2 400 000
Standards Digital AS	244 500	81,5 %	300 000	1	244 500
Sum					2 644 500

Aksjene i datterselskapene er bokført til kostpris.

Note 5 Bankinnskudd

	Mor		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Herav bundne midler på skattetrekkskonto	3 560 571	3 132 670	4 869 048	4 230 875
Som dekker skyldig skattetrekk	3 508 529	3 083 316	4 773 342	4 157 399

Note 6 Lønnskostnader, antall årsverk, godtgjørelser til adm. direktør, styret og revisor

Lønnskostnader	Mor		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Lønninger/honorar	61 825 103	58 264 537	87 813 851	79 904 222
Refusjon fra Skattefunn	-	-	-58 860	-372 891
Balanseført lønnskostnad vedr. utvikling	-	-	-2 346 116	
Arbeidsgiveravgift	10 055 301	9 063 061	13 808 461	12 391 429
Pensjonskostnader	10 465 392	6 580 566	12 827 735	8 807 507
Honorar innleid personale	2 659 209	2 767 745	2 659 209	2 767 745
Andre ytelser	1 330 566	-735 345	2 545 722	45 160
Sum lønnskostnader	86 335 570	75 940 565	117 250 002	103 543 172
Antall årsverk	68,7	63,7	104,7	94,9

Godtgjørelse til administrerende direktør	Mor	
	2019	2018
Lønn	1 571 762	1 477 619
Pensjon	334 780	329 759
Annen godtgjørelse	184 312	211 082
Innskuddspensjon	147 892	142 871
Sum ytelse til administrerende direktør	2 238 746	2 161 331

Godtgjørelse til styret	Mor		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Godtgjørelse til styret	400 600	389 200	767 267	397 450
Herav fast honorar styreleder	130 100	126 300		

Eventuell konsulentbistand fra styreleder inngår i fast honorar til styreleder.

Honorar til revisor	Mor		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Lovpålagt revisjon	202 922	144 143	414 745	280 573
Attestasjonsoppgaver	55 205	78 788	55 205	78 788
Regnskapsmessig bistand	149 895	84 888	213 011	94 338
Annen bistand	581	216 870	11 234	216 870
Skattemessig bistand	12 775	-	149 886	-
Sum	421 378	524 689	844 081	670 569

Note 7 Pensjoner

Mor

Standard Norge er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Den etablerte pensjonsordningen tilfredsstiller kravene i loven.

Innskuddspensjon

Alle ansatte er medlemmer av en kollektiv innskuddsordningen med årlig innskudd på 7 % av lønn opp til 7,1 G og 20 % av lønn mellom 7,1 G og 12 G.

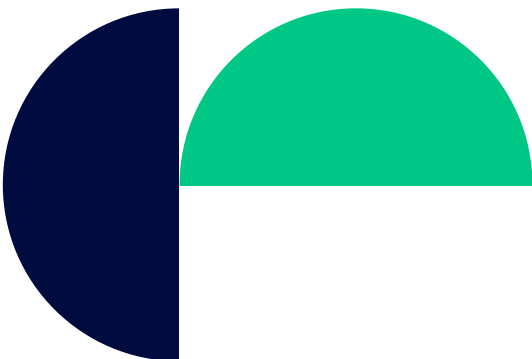
	2019	2018
Kostnad innskuddspensjon ekskl. arbeidgiveravgift	6 508 847	5 868 636
Antall medlemmer	68	63

Standard Norge hadde frem til 31.12.2015 en lukket ytelsesordning for ansatte som begynte arbeidsforholdet før 30. juni 2006. Ved full opptjening ga ordningen en livsvarig årlig pensjonsytelse tilsvarende 66% av lønnsnivået ved ordinær pensjonsalder. Ansatte som var medlemmer av den avviklede ytelsesordningen får en kompensasjon for tapt pensjon og som spares og forvaltes gjennom et forsikringsselskap. Sistnevnte kostnad kommer i tillegg til kostnaden ved innskuddsordningen og beløper seg til kr 723 977 i 2019 og kr 828 075 i 2018.

Avtalefestet pensjon

Standard Norge er medlem av en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Ordningen anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig informasjon som gjør selskapet i stand til å regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Standard Norges AFP-forpliktelser er derfor ikke balanseført som gjeld.

	2019	2018
Kostnad avtalefestet pensjon ekskl. arbeidgiveravgift	711 758	680 391

Driftspensjon

I tillegg til disse ordningene har Standard Norge gitt særskilte pensjonsløfter til et fåtall ansatte og som utbetales eller vil bli utbetalt over driften (usikrede ordninger). Kostnaden og forpliktelsen ved de usikrede ordningene er beregnet av en aktuar og er innregnet i regnskapet som spesifisert nedenfor.

	Usikret ytelsespensjon	
	2019	2018
Årets pensjonsopptjening	206 008	437 393
Rentekostnad	216 620	205 555
Resultatført andel actuarielt tap (gevinst)	3 137 992	-59 196
Arbeidsgiveravgift	502 047	82 310
Netto pensjonskostnad inkl. arb.giveravgift	4 062 667	666 062

NOK 2 420 037 av det actuarielle tapet i 2019 på NOK 3 137 992 beror på en aktuarmessig feilberegning av pensjonsforpliktelsen i 2015 og som medfører en økt beregnet forpliktelse i 2019. Resterende actuarielt tap knytter seg til endret diskonteringsrente og endringer i økonomiske forutsetninger.

	Usikret ytelsespensjon	
	2019	2018
Pensjonsforpliktelse	12 726 001	9 879 023
Pensjonsmidler	-	-
Netto pensjonsforpliktelse/(-midler)	12 726 001	9 879 023
Ikke resultatført estimatavvik	-	-
Balanseført pensjonsforpliktelse/(-midler)	12 726 001	9 879 023

Antall yrkesaktive medlemmer av ordningen	2	2
Antall pensjonister	1	1

Økonomiske forutsetninger for driftspensjon	2019	2018
Diskonteringsrente	1,80 %	2,60 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,75 %
Forventet pensjonsøkning	2,00 %	0,80 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,50 %

Konsern

Datterselskapene Standard Online AS og Standards Digital AS har kollektive pensjonsordning tilsvarende beskrivelsen for morselskapet ovenfor. Også Standard Online AS avviklet den kollektive ytelsesordningen pr 31.12.2015 og overførte medlemmene til en forbedret innskuddsordning. De samlede pensjonskostnader og -forpliktelser for konsernet fremgår av nedenstående tabeller:

Innskuddspensjon	2019	2018
Kostnad innskuddspensjon ekskl. arbeidgiveravgift	8 553 039	7 809 803
Antall medlemmer	102	94
Kompensasjon for overgang tli innskuddspensjon	875 581	1 018 618

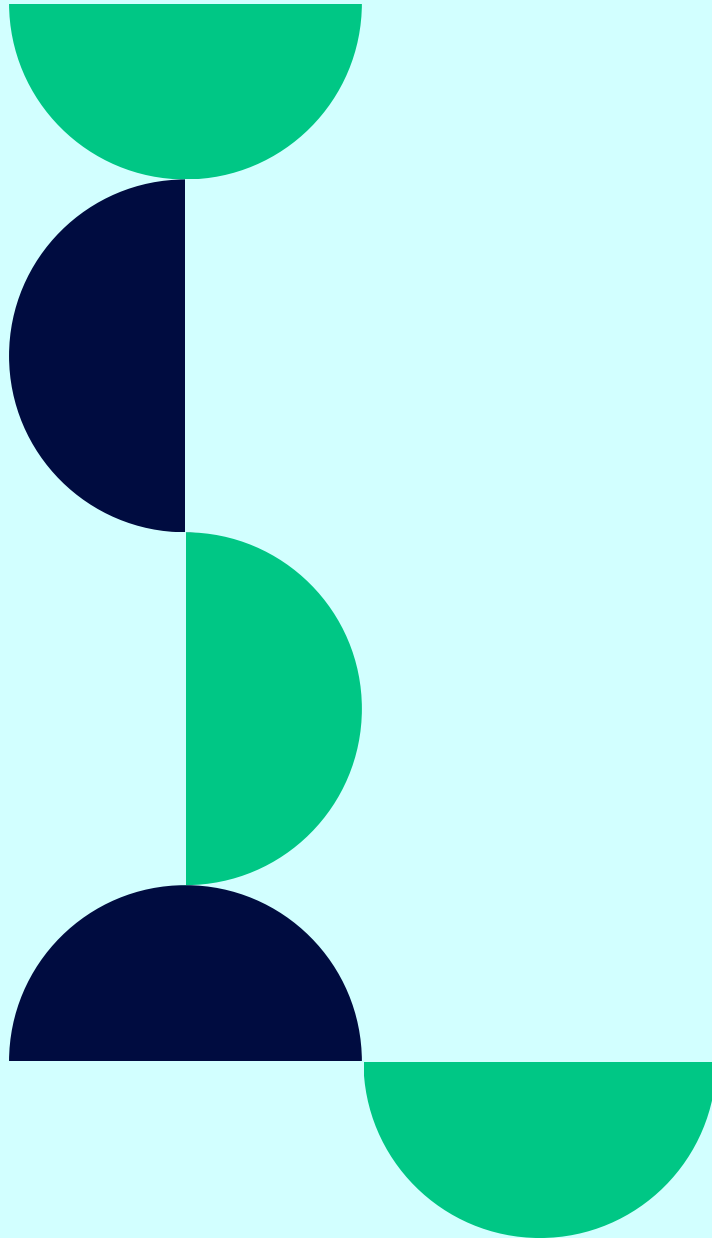
Avtalefestet pensjon	2019	2018
Kostnad avtalefestet pensjon ekskl. arbeidgiveravgift	1 021 525	960 515

Driftspensjon

Konsernets usikrede ytelsespensjoner består av ordningene i Standard Norge og konsernets kostnader og forpliktelser er tilsvarende som for mor.

	Usikret ytelsespensjon	
	2019	2018
Årets pensjonsopptjening	206 008	437 393
Rentekostnad	216 620	205 555
Resultatført andel actuarielt tap (gevinst)	3 137 992	-59 196
Arbeidsgiveravgift	502 047	82 310
Netto pensjonskostnad inkl. arb.giveravgift	4 062 667	666 062

NOK 2 420 037 av det actuarielle tapet i 2019 på NOK 3 137 992 beror på en aktuarmessig feilberegning av pensjonsforpliktelsen i 2015 og som medfører en økt beregnet forpliktelse i 2019. Resterende actuarielt tap knytter seg til endret diskonteringsrente og endringer i økonomiske forutsetninger.

	Usikret ytelsespensjon	
	2019	2018
Pensjonsforpliktelse	12 726 001	9 879 024
Pensjonsmidler	-	-
Netto pensjonsforpliktelse/(-midler)	12 726 001	9 879 024
Ikke resultatført estimatavvik	-	-
Balanseført pensjonsforpliktelse/(-midler)	12 726 001	9 879 024
Antall yrkesaktive medlemmer av ordningen	2	2
Antall pensjonister	1	1
Økonomiske forutsetninger for ytelsesordningen	2019	2018
Diskonteringsrente	1,80 %	2,60 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,75 %
Forventet pensjonsøkning	2,00 %	0,80 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,50 %

Note 8 Egenkapital

	Mor	Konsern		
	Annen egenkapital	Annen egenkapital	Minoritet	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2019	37 669 025	57 465 497	5 671 158	63 136 655
Resultat 2019	-615 953	5 880 850	1 755 417	7 636 268
Egenkapital 31.12.2019	37 053 074	63 346 350	7 426 575	70 772 926

Note 9 Kundefordringer

	Mor		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Kundefordringer, datterselskap	2 950 993	6 434 911	-	-
Kundefordringer, eksterne	4 449 939	5 281 587	9 506 984	11 218 160
Avsetning for påregnelig tap	-400 000	-400 000	-992 976	-630 000
Bokført verdi	7 000 931	11 316 498	8 514 008	10 588 160

Note 10 Kortsiktige finansplasseringer

Mor og konsern

Standard Norge plasserte 17.11.2005 kr 17 000 000 til forvaltning hos Carnegie Kapitalforvaltning. I 2013 og 2014 ble til sammen kr 15 000 000 innløst og overført bank for å finansiere investeringer i ny teknologi. Aktivaallokeringen av midlene som forvaltes av Carnegi er spesifisert i tabellen under. Investeringen er innregnet til markedsverdi i regnskapet.

	2019	2018
Pengemarked	-	1 905 843
Obligasjoner	8 940 309	6 928 790
Aksjer	2 178 757	1 743 514
Bokført verdi kortsiktige finansplasseringer	11 119 066	10 578 147
Avkastning som inngår i Andre finansinntekter/(Andre finanskostnader)	540 919	-29 251

Note 11 Skatt

Mor

Standard Norge er en ideell forening som ikke har erverv som formål og svarer ikke inntektsskatt.

Konsern

<i>Årets skattekostnad består av:</i>	2019	2018
Betalbar skatt	2 240 059	1 058 922
Endring utsatt skatt	-644 994	-153 652
Årets skattekostnad	1 595 066	905 270

<i>Betalbar skatt fremkommer slik:</i>	2019	2018
Resultat før skattekostnad	9 231 332	11 143 959
Skattefri virksomhet	615 953	-4 640 011
Permanente forskjeller	-2 596 991	-2 769 657
Endring midlertidig forskjeller	2 931 791	869 849
Årets skattepliktig inntekt	10 182 085	4 604 140
Anvendelse av fremførbart underskudd	-	-131
Grunnlag betalbar skatt	10 182 085	4 604 009
Skattesats	22 %	23 %
Betalbar skatt	2 240 059	1 058 922

<i>Spesifikasjon av betalbar skatt i balansen:</i>	2019	2018
Betalbar skattekostnad	2 240 059	1 058 922
Skattefunn til gode	-3 463 946	-3 198 248
Netto skattefunn til gode	-1 223 887	-2 139 326

Netto skattefunn til gode inngår i andre kortsiktige fordringer i balansen.

<i>Spesifikasjon av midlertidige forskjeller:</i>	2019	2018	Endring
Anleggsmidler	-6 999 724	-4 442 603	2 557 121
Omløpsmidler	-570 335	-195 665	374 670
Sum midlertidige forskjeller	-7 570 059	-4 638 268	2 931 791
Underskudd til fremføring	0	0	
Netto midlertidige forskjeller og underskudd til framføring	-7 570 059	-4 638 268	
Skattesats for beregning av utsatt skatt/skattefordel	22 %	22 %	
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel)	-1 665 414	-1 020 419	-644 994

<i>Effektiv skattekostnad:</i>	2019	2018
Resultat før skattekostnad	9 231 332	11 143 959
Skattesats	22 %	23 %
Nominell skattekostnad	2 030 893	2 563 111
Skattefri virksomhet	135 510	-1 067 203
Skattevirkning av permanente forskjeller	-571 337	-637 021
Effekt av endret skattesats	-	46 383
Effektiv skattekostnad	1 595 066	905 270
Effektiv skattesats	17 %	8 %

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

	Mor		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Avsetning skyldige feriepenger	6 424 655	6 060 746	8 958 589	8 382 661
Ikke opptjent prosjektstøtte	3 016 931	5 110 314	3 016 931	5 110 314
Annen kortsiktig gjeld	1 156 705	1 046 691	4 744 961	3 731 613
Sum annen kortsiktig gjeld	10 598 291	12 217 751	16 720 481	17 224 588

Note 13 Varelager

	Mor		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Ferdigvarer	-	-	180 865	205 087
Sum varelager	-	-	180 865	205 087

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

	Mor		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Mva til gode	-	-	525 877	1 219 093
Skattefunn til gode	-	-	1 223 886	2 139 327
Andre kostnadsperiodiseringer	1 663 223	1 217 923	2 671 652	1 778 560
Sum andre kortsiktige fordringer	1 663 223	1 217 923	4 421 415	5 136 981

REVISORS BERETNING

RSM Norge AS

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
Pb 1312 Vikka, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til årsmøtet i representantskapet i Standard Norge

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Standard Norges årsregnskap som viser et underskudd i foreningsregnskapet på kr 615 953 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 7 636 268. Årsregnskapet består av:

- foreningsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende foreningsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Standard Norge per 31. desember 2019 og av foreningens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Standard Norge per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/is a member of Den norske Revisorforening.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til foreningens og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

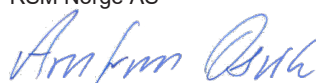
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 21. april 2020
RSM Norge AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Arnfinn Øsvik'.

Arnfinn Øsvik
Statsautorisert revisor

Vi realiserer visjoner

STANDARD NORGE
Postboks 242
1326 Lysaker

Telefon 67 83 86 00
info@standard.no
www.standard.no